

İşe başlatmama tazminatlarında vergi iadesi

01.09.2009 | Veysi Seviğ | Yorum

"Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki" 5904 sayılı yasa ile Gelir Vergisi Yasası'nın 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan değişiklik uyarınca "İşe başlatmama tazminatı" 3 Temmuz 2009 tarihinden itibaren Gelir Vergisi'nden müstesna tutulmuştur.

Sözü edilen değişikliğin temel nedeni başlangıçta Maliye Bakanlığı'nca verilen görüşler doğrultusunda "İşe başlatmama tazminatı"nın ücret olarak Gelir Vergisi'ne tabi tutulması, buna karşılık yargı organlarının bu tür ödemelerin ücret niteliğinde olmadığı yönünde vermiş olduğu kararlardır.

İdare ile yargı organları arasında konuya ilişkin olarak ortaya çıkan görüş farklılığı nedeniyle yapılan yasal değişiklik sonucunda, bundan böyle 3 Temmuz 2009 tarihinden itibaren "İşe başlatmama tazminatları" Gelir Vergisi'ne tabi tutulmamaktadır.

Diğer yandan 5904 sayılı yasa ile Gelir Vergisi Yasası'na eklenen geçici 77'nci madde uyarınca da 3 Temmuz 2009 tarihinden önceki dönemlerle ilgili olarak İş Kanunu'nun 21'inci maddesi uyarınca işverenler tarafından işçiye ödenen "işe başlatmama tazminatları" Damga Vergisi hariç hiçbir vergiye tabi tutulmayacaktır.

Buna bağlı olarak aynı düzenleme çerçevesinde anılan dönemlere ilişkin olup, daha önce Gelir Vergisi kesintisine tabi tutularak ödenen "işe başlatmama tazminatları" ile ilgili olarak kendisine ödeme yapılanların (mükelleflerin); tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri koşuluyla Vergi Usul Yasası'nın düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca tahsil edilen Gelir Vergisi'nin ret ve iade işlemleri yapılacaktır.

Ancak sözü edilen ret ve iade işlemlerinin yapılabilmesine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi Maliye Bakanlığı'na ait bulunmaktadır. Maliye Bakanlığı bu yetkisini kullanarak konuya ilişkin olarak Gelir Vergisi 272 sayılı Genel Tebliği'ni yayımlamıştır. (12 Ağustos 2009 gün ve 27317 sayılı Resmi Gazete.)

Öncelikle Gelir Vergisi'nden bağışık tutulan tutar, iş sözleşmesi feshinin geçersizliğine karar veren mahkeme ve özel hakemin kararında belirlediği işçinin işe başlatılmaması nedeniyle ödenecek tazminat miktarı ile sınırlı olacaktır.

Daha önce karara bağlanmış olup kendisine Gelir Vergisi kesintili "işe başlatmama tazminatı" ödenmiş olanların söz konusu tazminat üzerinden kesilen Gelir Vergisi'ni geri alabilmeleri için işlemler ise sözü edilen tebliğin 2.3 bölümünde açıklanmıştır. Buna göre, yasa değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerle ilgili olarak;

* Kesilen Gelir Vergisi'ni dava konusu yapmayan hak sahipleri (mükellefler)

* Kesilen Gelir Vergisi'yle ilgili 5904 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Yasa"nın Resmi Gazete'de yayım tarihi olan 3 Temmuz

2009 tarihi itibariyle mahkemelerde ihtilafı devam eden mükelleflerin, davalarından feragat etmeleri ve buna ilişkin ilgili mahkemeden feragat ettiklerini gösterir şerhli dilekçe örneğini veya bu belge temin edilemediği takdirde mahkemenin feragat nedeniyle davamın reddine dair vereceği karar örneğini tarha yetkili vergi dairesine ibraz etmeleri kaydıyla,

* Kesilen Gelir Vergisi nedeniyle dava açan ve aleyhine kesinleşmiş yargı kararı bulunan mükelleflerin,

tarha yetkili vergi dairesine dilekçe ile başvurmaları halinde, tahsil edilen Gelir Vergisi'nin Vergi Usul Yasası'nın düzeltmeye ilişkin hükümleri de dikkate alınarak ret ve iade işlemleri yapılabilecektir.

Yapılacak iade işlemleri sırasında, Gelir Vergisi Yasası'nın mükerrer 121. maddesine göre "İşe başlatmama tazminatı" tutarlarıyla ilgili vergi indirim uygulamasından faydalananların indirim tutarlarının mahsup edilmesi ve mükelleflerin dilekçe ile birlikte çalıştıkları işyerinden alacakları söz konusu dönemlere ait vergi tevkifatı tutarlarına ilişkin bilgileri içeren belgeyi vermeleri gerekmektedir.

Ancak; ülkemizde yaşanan ekonomik koşullar nedeniyle bazı kurum ve kuruluşlar işyerlerini kapatmışlar ve/veya faaliyetlerini durdurmuşlardır. Bu yerlerde daha önce çalışıp da "işe başlatmama tazminatı"nı vergi kesintili alanların durumu ne olacaktır? Bu durum açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bilindiği üzere 3 Temmuz 2009 tarihine kadar Maliye Bakanlığı ısrarlı bir biçimde "işe başlatmama tazminatı"nın Gelir Vergisi'ne tabi tutulmasını öngörmüş ve ödemeler bu görüş doğrultusunda vergili yapılmıştır.

Diğer yandan kendilerine yapılan "işe başlatmama tazminatı" ödemeleri vergi kesintisine tabi tutulanlar, söz konusu yasal haklarını kesilen vergi kadar eksik tahsil etmiş bulunmaktadır. (Bazıları henüz bu alacaklarını tahsil edememişlerdir.) Bu nedenle ret ve iade işlemlerinin öncelikle sonuçlandırılması gerekmektedir.

Kaynak: Referans Gazetesi